

►► **BYENS BANK** I 160 ÅR

Lillesands Sparebank ble grunnlagt i 1852 med et grunnfond på 273 spesidaler.

Direksjonen var bredt sammensatt med sakfører, lensmann, to kjøpmenn, konsul og kirkesanger. Siden har banken utviklet seg i takt med endringene i lokalsamfunnet. Gjennom over 160 år har de fleste i Lillesand hatt sparepenger eller lån i sparebanken. Det lokale næringslivet har hatt stor nytte av en bank som kjenner lokalmarkedet til fingerspissene. I dag er Lillesands Sparebank en moderne bank med et fullverdig tilbud til privat- og bedriftskunder. Samtidig er banken stolt av sin historie, og er fortsatt levende opptatt av å bidra til positiv utvikling i Lillesand!

lillesands-sparebank.no

► ÅRSBERETNING 2012

Lillesands Sparebank skal betjene personkunder, små og mellomstore bedrifter, primærnæringer, organisasjoner og offentlig virksomhet i kommunen samt naturlige geografiske grenseområder i nabokommunene. Videre skal banken også ha som mål å dekke tjenester til utflyttede "Lillesandere" og andre personer/bedrifter som vi gjennom kjennskap ønsker å ha som kunder.

VÅR VISJON: BYENS BANK!

Verdigrunnlaget er at vi skal være serviceinnstilte, solide, kompetente og handlekraftige.

► DEN ØKONOMISKE UTVIKLINGEN

Utsiktene til vekst, særlig i europeisk økonomi, har svekket seg noe gjennom 2012. Det er fortsatt ventet et svært lavt rentenivå ute i lang tid fremover, noe som legger bånd på Norges Banks rentesetting. Siden sommeren 2012 har det blitt utvist økt politisk handlekraft i Europa gjennom enighet om etablering av felles banktilsyn. I tillegg annonserte ECB i sommer planer om kjøp av statspapirer i gjeldstynge land. Slike tiltak har bidratt til å redusere påslagene i penge- og kapitalmarkedene, og her hjemme har både banker og andre foretak opplevd økt tilgang på langsiktig markedsfinansiering gjennom 2012. Videre har den amerikanske sentralbanken i høst annonsert ytterligere runder med kvantitative lettelser, selv om effekten av tiltakene er usikker. Det er imidlertid tegn til bedring i det amerikanske boligmarkedet. Ved årsskiftet 2012/2013 kom republikanere og demokrater til enighet om en avtale for å forhindre automatiske skatteøkninger. På den annen side innebærer de mulige forestående finanspolitiske tilstrammingene et risikomoment, og dersom en ikke kommer til politisk enighet kan i verste fall amerikansk økonomi gå i resesjon i løpet av 2013.

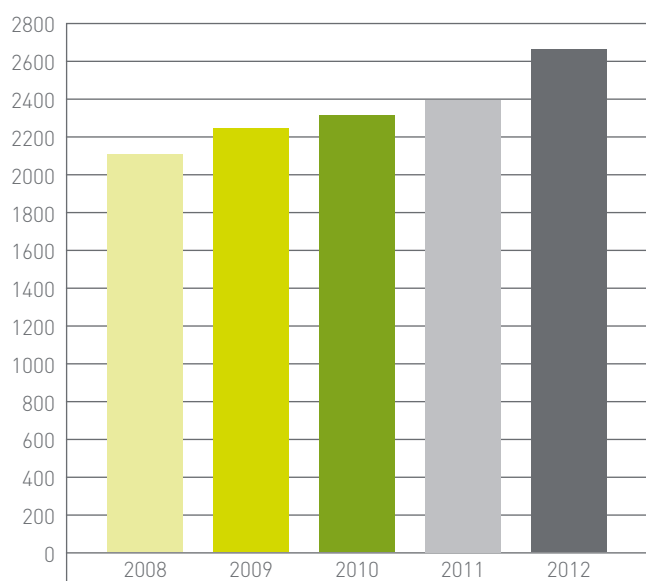
Veksten i norsk økonomi har vært god gjennom 2012, men gjeldssituasjonen og svake realøkonomiske utsikter i Europa bidrar til usikkerhet om vekstutsiktene også her hjemme. En høy oljepris holder aktiviteten oppe på norsk sokkel. Petroleumsaktiviteten gir også store ringvirkninger i fastlandsøkonomien, og Norges Bank anslår kapasitetsutnyttningen til å være i overkant av normalnivået. Fastlands BNP økte kvartalsvis med 0,9, 0,8 og 0,7 prosent i henholdsvis første, andre og tredje kvartal i år. For hele 2012 anslås Fastlands BNP å vokse med årlig rundt 3,3 prosent i følge Statistisk Sentralbyrå. Arbeidsmarkedet er fortsatt stramt selv om det er tegn til at sysselsettingsveksten er i ferd med å avta noe. Arbeidsledigheten har falt gjennom året fra 3,3 prosent i januar 2012 til 3,2 prosent i oktober. Presset i arbeidsmarkedet bidrar til god lønnsvekst, og både SSB og Norges Bank venter at lønnsveksten vil

ligge nær eller noe over 4 prosent i årene som kommer. Forbruksveksten har vært moderat gjennom 2012, og husholdningenes sparing har økt. Boligprisene har fortsatt å vokse mellom 7 og 8 prosent på årlig basis.

Kronekursen styrket seg gjennom 2012. Den sterke kronen avspeiler at rentedifferansen mot utlandet har vært på et høyt nivå gjennom 2012. Det operasjonelle målet for pengepolitikken er lav og stabil inflasjon på 2,5 prosent over tid. Utviklingen fra 2011 med lav prisvekst fortsatte inn i 2012, og har vedvart gjennom året.

Etter å ha kuttet styringsrenten med 50 basispunkter i slutten av 2011, reduserte Norges Bank styringsrenten med ytterligere 25 basispunkter i mars 2012, og styringsrenten har siden ligget uendret på 1,5 prosent. Norges Bank oppjusterte sine anslag for fremtidig styringsrente i Pengepolitisk rapport i juni, og signaliserte da at første renteheving ville komme mellom årsskiftet 2012/2013 og 1. kvartal 2013. I pengepolitisk rapport i oktober ble imidlertid anslagene revidert noe ned, og gjeldende rentebane indikerer en renteheving mellom mars og september i år. En fortsatt ekspansiv pengepolitikk forklares med vedvarende usikkerhet rundt statsgjeld og svekkede vekstutsikter i Europa, samt konsekvensene av en ytterligere styrking av kronen dersom pengepolitikken ikke blir strammet inn.

► FORVALTNING 2008-2012

Den sterke prisoppgangen i boligmarkedet i 2011 har fortsatt gjennom 2012. Ved siste måling i desember 2012 økte boligprisene med om lag 8,3 prosent fra samme periode året før. Utviklingen drives av et lavt rentenivå, sterk reallønnsvekst og høy befolkningsvekst. Det er utsikter til videre prisoppgang, men trolig i et noe lavere tempo i årene som kommer. Byggeaktiviteten tok seg kraftig opp i 2011 og denne trenden har fortsatt gjennom 2012. Fra januar til november i fjor ble det igangsatt 28 000 nye boliger, om lag på nivå med hele 2011. Dersom denne utviklingen fortsetter, vil det bli igangsatt 2 000 flere boliger i 2012 enn i 2011.

Risiko for boligprisfall bør ses i sammenheng med utviklingen i forholdet mellom eksport- og importpriser, som er en viktig driver for lønnsveksten. Et betydelig fall i oljeprisen, eller stigende importpriser, vil kunne gi lavere inntektsvekst her hjemme og således redusert etterspørsel etter boliger. På den annen side kan økende totale, langsiktige byggekostnader, grunnet svak produktivitetsutvikling i byggenæringen og tomteknapphet på grunn av økende sentralisering, ha redusert fallhøyden i realbolignivået.

Kredittveksten samlet sett har vært nokså stabil i 2012 med en årlig veksttakt på rundt 7 prosent hver måned frem til november. Husholdningenes gjeldsvekst har også vist en stabil utvikling med en årlig vekst omtrent på samme nivå. Kredittveksten i husholdningene er fremdeles høyere enn inntektsveksten, og dermed øker fremdeles husholdningenes gjeldsbelastning. Samlet er husholdningenes bruttogjeld nær dobbelt så stor som deres disponible inntekt. Myndighetene uttrykker bekymring rundt denne utviklingen. En dekomponering av gjeldsveksten viser imidlertid at en betydelig andel av samlet gjeldsvekst de siste årene skyldes låneopptak i aldersgruppen over 45 år. De største bidragene til gjeldsveksten siden 2000 har kommet fra de øvre inntektsgruppene. Sårbarheten er størst i husholdninger med både høy gjeldsbelastning og lav inntekt. Den utsatte gruppen med både lav inntekt og en gjeld større enn 3 ganger bruttointekt, utgjorde 3,8 prosent av husholdningene i følge inntektsstatistikken. Fortsatt inntektsvekst vil gjøre disse husholdningene mer robuste.

Lokalt har store deler av næringslivet hatt et tilfredsstillende aktivitetsnivå gjennom 2012. Det er mange boliger til salgs og det tar lang tid å få omsatt boligene. Dette er bekymringsfullt. Handelsstanden merker konkurransen fra Sørlandsparken og har mindre etterspørsel etter varer og tjenester. Lillesands Sparebank har i beskjeden grad vært berørt av finansuroen, bortsett fra at det lave rentenivået har hatt innvirkning på vår inntjening samt at fundingkostnaden fortsatt er forholdsmessig høy. Bankens soliditet og kapitaldekning er meget tilfredsstillende.

Styret i Lillesands Sparebank kan for 2012 legge fram et tilfredsstillende resultat. Etter moderate tap, noe høyere data og pensjonskostnader, høyere vekst enn antatt både på utlån og innskudd, blir resultatet før skatt på 21,0 mill. kroner.

De aller fleste av våre kunder betjener sine lån på en tilfredsstillende måte, og andelen av misligholdte lån er meget beskjeden.

Bankens solide stilling skyldes i stor grad at lokalsamfunnet støtter godt opp om banken. Vi synes det er viktig å vise at dette er gjensidig og ønsker derfor å være en bidragsyter i lokalsamfunnet. I tillegg til den ordinære gaveutdelingen, gir vi støtte til mange ulike tiltak og arrangementer i løpet av året med hovedfokus på barn unge. Banken har i likhet med tidligere år vært hovedsponsor for Lillesand Idrettslag, Lillesand Seilforening, LillesandsDa'ene, Lillesand Skolekorps og UNG. Videre har banken vært en betydelig bidragsyter ved opprettelsen av Stiftelsen Saltholmen samt i prosjektet for å få skrevet Lillesands Historie.

Lillesands Sparebank fylte 160 år i 2012 og dette ble behørig markert med gratiskonsert under LillesandsDa'ene og markering i banken den 11. oktober som er stiftelsesdatoen.

► REGNSKAP

Etter styrets mening gir resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter og kontantstrømanalyse en fyllestgjørende informasjon om årets virksomhet og bankens stilling ved årsskiftet.

Årsregnskapet er lagt fram under forutsetning om fortsatt drift. Banken har en betryggende egenkapital, og styret er av den klare mening at det ikke er noe i dag som tilsier annet enn fortsatt drift. Styret har ikke sett hendelser etter balansedatoen som påvirker forhold i det avlagte regnskapet.

► BALANSEN

Forvaltningskapitalen

Bankens forvaltningskapital var ved utgangen av 2012 på 2 639,8 mill. kroner. Dette er en økning på 222 mill. kroner eller 10,9 % mot 85,7 mill. kroner og 3,7 % året før.

Innskuddsutviklingen

Innskudd fra kunder var ved årsskiftet 1 711,1 mill. kroner. Dette ga en vekst på 153 mill. kroner eller 9,8 % mot 4,5 % i året før. Innskudd fra privatpersoner viser en økning på 6,0 % mens innskudd fra næringslivet viser en økning på 16,8 %. Av innskuddene er 74,4 mill. kroner fastrenteinnskudd. Av bankens samlede innskudd kommer 68,5 % mot 70,8 % året før fra personmarkedet, 21,4 % mot 20 % året før fra næringslivet og 10,2 % mot 9 % året før fra offentlig sektor. Innskuddene utgjør ved årets utgang 73,7 % av utlånene mot 74,9 % året før.

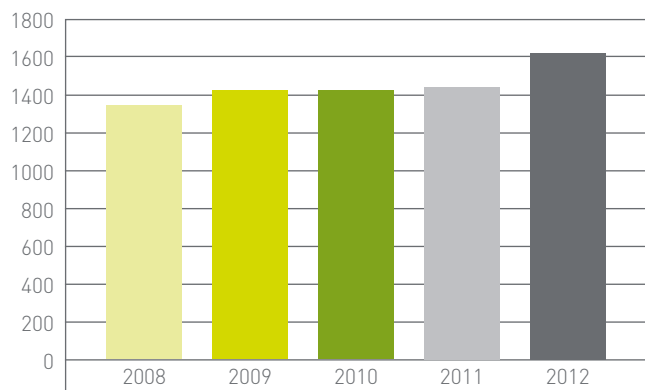
Utlånsutviklingen

Bankens samlede brutto utlån økte med 240,2 mill. kroner til i alt 2 321,7 mill. kroner, noe som gir en vekst på 11,2 % mot 6,4 % året før. Tar man hensyn til overføringen av lån til Verd Boligkreditt AS på 166,8 mill. kroner så er veksten på 11,6 %. Lån til privatpersoner økte med 182,9 mill. kroner, mens lån til næringslivet økte med 57,3 mill. kroner. Totalt 240,2 mill. Kasse-, drifts- og brukskreditter, herunder flexilån, økte med 24,1 mill. kroner i 2012. Bankens utlån pr. 31.12.12 var fordelt med 78,7 % (79 % i 2011) på personmarkedet og 21,3 % (21 % i 2011) på næringslivet.

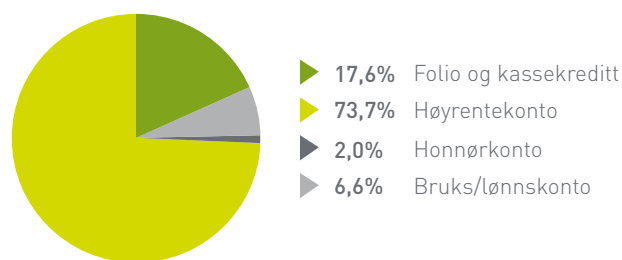
Verdipapirer

Ved utgangen av året var bankens verdipapirportefølje bokført med 83,7 mill. kroner mot 94,5 mill. kroner året før. Av beholdningen er 62,9 mill. kroner plassert i obligasjoner og 20,8 mill. kroner plassert i egenkapitalbevis og aksjer. Markedsverdien av verdipapirporteføljen var ved årsskiftet 87,7 mill. kroner. Gjennomsnittlig avkastning av obligasjonsbeholdningen var 3,20 % i 2012 mot 3,6 % i 2011. Banken har ikke handelsportefølje. Som tidligere år har banken fulgt en forsiktig linje i forbindelse med plassering i verdipapirer.

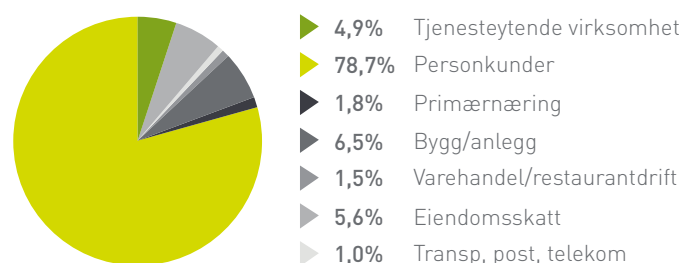
► INNSKUDD 2008-2012

► FORDELING AV INNSKUDDENE 2012

► HVEM LÅNER I SPAREBANKEN 2012

Likviditet

Banken har gjennom 2012 hatt en tilfredsstillende likviditets-situasjon, men finanskrisen har gitt økte kostnader i forbindelse med opplåning i penge- og kredittmarkedet også i 2012. Bankens gode resultat og solide kapitaldekning har bidratt til at nødvendig kapital har vært tilgjengelig. For å sikre en god og stabil likviditet hadde vi ved utgangen av året 610 mill. kroner i innlån fra penge- og kredittmarkedet, hvilket er en økning på 55 mill. kroner fra samme tidspunkt i fjor. I tillegg har vi en trekkrettighet i DNB ASA på 75 mill. kroner. Samlede plasseringer i kasse og bank utgjorde 215 mill. kroner ved årsskiftet mot 220 mill. kroner året før. Innlån fra penge- og kredittmarkedet har en løpetid fra 1 til 5 år.

► DRIFTSRESULTATET

Driftsresultatet før tap utgjør 22,7 mill. kroner eller 0,90 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 20,7 mill. kroner og 0,89 % i fjor. Resultatet før skatt utgjør 21,0 mill. kroner eller 0,84 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 19,2 mill. kroner eller 0,82 % i fjor. Etter skattekostnader er resultatet 14,2 mill. kroner og 0,57 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Netto rente- og provisjonsinntekter er økt med 3,3 mill. kroner til i alt 42,5 mill. kroner. Netto andre inntekter er økt med 2,4 mill. kroner til i alt 9,7 mill. kroner, hvilket tilsvarer 0,39 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Driftskostnadene utgjør 29,5 mill. kroner mot 25,8 mill. kroner i fjor. Økningen er hovedsakelig økte IT- og pensjonskostnader. Kostnadene i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør 1,17 % mot 1,09 % i fjor. Rentenettoen er på 1,70 mot 1,69 i fjor. Konkurransen i markedet er stor, banken har en betydelig likviditetsbeholdning, samtidig som bankens innlån fra penge- og kredittmarkedet også er noe i utakt med betingelsene for bankens lånekunder.

Tap på utlån og mislighold (oppgift i hele tall)

Tap på utlån beløper seg til kr. 1 663 057 som fordeler seg på økning av gruppenedskrivninger med kr. 900 000, nye individuelle nedskrivninger med kr. 719 137 og konstaterte tap med kr. 43 920.

Brutto misligholdte lån utgjør kr. 7 820 000 som er 0,33 % av brutto utlån. Gruppenedskrivningen er på kr. 900 000 som vi anser som tilstrekkelig, utfravårt kjennskap til låneporteføljen pr. dato. Samlede nedskrivninger er kr. 10 900 000. Det vil alltid være estimat-usikkerhet men tap på utlån er avsatt etter bankens beste estimat. For øvrig vises til note 4.

I 2012 har vi nedskrevet verdipapirer med kr. 159 370.

Pensjonsforpliktelsen er aktuarberegnet.

Årsoverskuddet etter beregnet skatt på kr. 6 815 265 utgjør kr. 14 230 552 mot kr. 12 936 876 forrige år.

Disponering av overskuddet:

Styret foreslår at overskuddet på kr. 14 230 552 disponeres slik:

Overført gavekonto	kr. 400 000
Overført gavefond	kr. 1 500 000
Overført sparebankens fond	kr. 12 330 552

Kontantstrømanalysen

Kontantstrømanalysen viser netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter på -82,8 mill. kroner, netto likviditetsendringer fra investerings- og finansierings-aktiviteter på 62,7 mill. kroner, og netto endringer i kontanter og kortsiktige plasseringer viser -5,5 mill. kroner. Avviket mellom kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter og driftsresultat skyldes primært at utlånsveksten overstiger innskuddsveksten.

Egenkapital og soliditet

Bankens soliditet er meget tilfredsstillende. Kapitaldekningen utgjør 23,71 % (24,53 % i 2011) som er betydelig over de 8 % som kreves iht. myndighetenes kapitaldekningskrav. Samlede fonds er på 301,7 mill. kroner og utgjør 11,4 % (11,9 % i 2011) av forvaltningskapitalen pr. 31.12.2012.

Renteutviklingen

Norges Bank kuttet signalrenten til bankene med 0,25 % poeng i mars 2012 og styringsrenten har siden ligget uendret på 1,5 %. Lillesands Sparebank endrer rentene i takt med markedet.

Risikostyring

Risikostyring er et sentralt fokusområde og en viktig del av den strategiske styringen og styrets oppfølging av banken. Banken har som et av sine hovedmål å ha en moderat risikoprofil. Gjennom året foretas det løpende rapporteringer og evalueringer av de viktigste risikoforhold knyttet til bankens virksomhet.

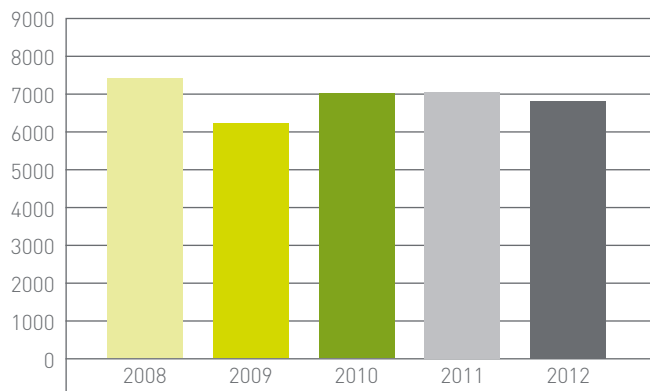
Vi fokuserer på strategisk og forretningsmessig risiko, finansiell risiko og operasjonell risiko. Banken har en løpende prosess knyttet til overvåking og vurdering av de forskjellige risikofaktorer.

Etter styrets vurdering er bankens risikoeksponering i tråd med de retningslinjer som er trukket opp.

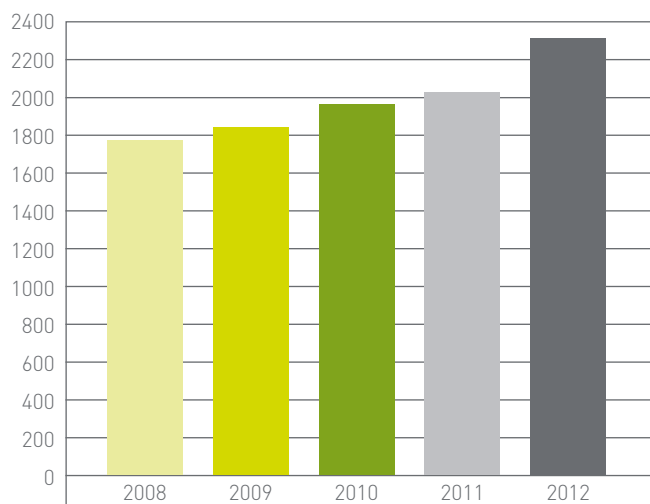
► STRATEGISK RISIKO

Strategisk risiko er knyttet til risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Denne risikoformen aktualiserer behovet for å se fremover og sikre seg nødvendig kapital i forbindelse med igangsatte og planlagte satsinger. Vi legger stor vekt på å opprettholde den tillit og det gode renommé vi har i markedet. Den strategiske risikoen vil avdekkes gjennom løpende drøftelser i styret og administrasjon, og gjennom periodiske evalueringer.

► SPAREBANKENS SKATT (BELØP I 1000,-)

► UTLÅN 2008-2012

► FINANSIELLE RISIKI

Bankens finansielle risiki består hovedsakelig av kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko (rente, kurs og valutarisiko). Banken har som et av sine hovedmål å ha en lav risikoprofil. Bankens finansielle risiki avdekkes og styres gjennom månedlige oppgaver/rapporteringer.

Kredittrisiko

Kredittrisiko kan defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og til at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kredittrisikoen er historisk sett den største risikoen i bankdriften. I vår utlånsprosedyre legges det stor vekt på betalingsevne og sikkerhet for å holde kredittrisikoen under kontroll. Vi oppdaterer kontinuerlig policy og håndbøker i henhold til Finanstilsynets retningslinjer. Kredittrisikoen overvåkes gjennom misligholdsrapportering, kredittkontroll og oppfølging av utsatte engasjementer. Banken tok i 2010 i bruk et nytt system for risikoklassifisering av kunder.

Bedriftskundenes regnskaper innhentes årlig, og hvert kvartal går vi gjennom de engasjementene som vi definerer som utsatte. Styret får seg jevnlig forelagt rapporter over problemengasjementer.

Det vesentligste av vår virksomhet er konsentrert i Lillesandsområdet. Videre har vi til dels høy konsentrasjon av engasjementer mot lokale håndverksbedrifter. For øvrig vises til note 4. Banken har i de senere år hatt lave tapkostnader, og ved utgangen av året var misligholdte lån fortsatt beskjedne. Vi har vurdert at nivået for tap fremover ikke vil overstige 0,30 % av brutto utlån i en 3-års-periode.

Den finansielle uroen som vi forventer vil fortsette inn i 2013, vil kunne resultere i økte tap hos oss. Vi har ikke foretatt endringer av vår kredittrisikoprofil gjennom året. Ved eventuelle fremtidige endringer i denne, forventer vi at normale tap skal kunne dekkes av bankens ordinære driftsresultat. I dag er det vår oppfatning at den samlede risiko innenfor dette området kan anses som forholdsvis lav.

Rente- og kursrisiko

Renterisikoen i bankporteføljen er knyttet til tap i forbindelse med ulik bindingstid i forbindelse med bankens innskudds- og utlånsportefølje. Banken har for tiden bare mindre beløp i innskudd og utlån med bundet rente – alle øvrige utlån og innskudd er gitt med flytende rente. Fastrentelån sikres med renteswapper. Dette medfører at det i hovedsak kan gjøres parallelle skift i rentenivået for innskudd og utlån. Bankens finansiering fra markedet fastsettes kvartalsvis i henhold til 3 måneders Nibor. Bankens innlåsbetingelser kan i et urolig finansmarked i kortere perioder komme i utakt med betingelser som gjelder egne lånekunder.

Styret har fastsatt retningslinjer for handel med verdipapirer, hvor det er lagt vekt på å ha en lav risikoprofil. Det kjøpes kun papirer med flytende rente, og bankens policy er at obligasjoner holdes til forfall. Varigheten av obligasjonsbeholdningen var pr 31.12.2012 på 0,13 år (pr. 31.12.2011 på 0,13 år). Banken har også i 2012 bare i ytterst beskjeden grad vært eksponert i egenkapitalbevis og aksjer.

Renterisikoen innenfor nevnte områder vurderer vi ikke som betydelig. Bankens styre vurderer risikoen for tap på verdipapirplasseringene som tilfredsstillende.

Valutarisiko

Lillesands Sparebank har kun en beskjeden kontantbeholdning som er knyttet til kjøp og salg av reisevaluta, og risikoen til denne er liten. Vi har videre stilt garantier for et beskjedent antall valutalån.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko kan defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens forvaltningskapital og kapitaldekning vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid. Banken valgte å registrere seg på ABM (en alternativ markeds plass på børsen for notering og handel av obligasjoner og sertifikater) i 2010 for at det skal bli lettere å skaffe oss nødvendig funding da en del investorer har dette som krav.

Innskudd fra kunder er bankens viktigste og mest stabile finansieringskilde. Styret legger vekt på at forholdet mellom innskudd fra kunder og utlån skal være tilfredsstillende. De tre største innskuddene er fra næringslivet og offentlig sektor og beløper seg til totalt 229 mill. kroner.

Banken har pr. 31.12.2012 hentet inn 610 mill. kroner fra penge- og kredittmarkedet mot 555 mill. kroner i 2011. Det er overført 166,8 mill. kroner i lån til Verd Boligkreditt AS og banken har fortsatt en buffer av lån som er klargjorte og som kan overføres ved behov. I tillegg har vi en trekkrettighet på 75 mill. kroner i DNB ASA. Bankens gode resultat og solide kapitaldekning har bidratt til at nødvendig kapital har vært tilgjengelig også i 2012, og til akseptabel pris. For å redusere likviditetsrisikoen, er banken bevisst på å spre innlån på ulike løpetider, samtidig som låneopptakene er langsiktige. Ved årsskiftet var innskuddsdekningen på 73,7 % mot 74,9 % i fjor.

Styret har fastsatt retningslinjer for likviditetsstyring. Vi benytter Finanstilsynets likviditetsindikator og det er lagt opp til at vi skal ligge i området lav eller moderat risiko. Vi har hatt en tilfredsstillende likviditetssituasjon gjennom året, samtidig som styret følger finansieringen av banken nøye.

► OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko kan defineres som risikoen for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser. I 2012 har det vært fokus på om vi har den kompetansen som trengs samt å avdekke eventuell nøkkelmannsrisiko. En vesentlig del av den operasjonelle risikoen i banken er knyttet til bruk av informasjons- og kommunikasjons-teknologi. Risikoen avdekkes gjennom internkontroll og revisjons-handlinger. Risikoen vurderes som akseptabel.

► INTERNKONTROLL OG BASEL II.

Styret har fastsatt prinsipper for internkontrollen i banken på de ulike aktivitetsområder og påsett at den er etablert i samsvar med lover og forskrifter. Styret har behandlet den årlige internkontroll-rapporten og kan bekrefte at den etter styrets mening er gjennomført og dokumentert i henhold til forskriften om internkontroll.

Styret har i gjennom året gjennomgått og vurdert bankens risiko- og kapitalvurderingsprosesser (ICAAP). ICAAP er en integrert del av styrets og ledelsens rutiner for overordnet styring og kontroll. Styret mener at banken har tilpasset seg det nye regelverket på en god måte ut fra bankens størrelse og risikoprofil.

Offentliggjøring

av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriften

Vi viser til forskriftens § 45-1 andre ledd og kan opplyse at informasjon vedrørende Pilar III fremkommer på bankens hjemmeside.

► ETIKK

Banken har egne etiske retningslinjer og legger stor vekt på å ha en høy etisk standard internt og i sin dialog med kunder. Alle ansatte har gjennomgått kurs i etikk. Vi mener at dette blir godt ivaretatt i banken.

► PERSONAL- OG ARBEIDSMILJØ

Ved utgangen av året var det ansatt 12 personer i full stilling og 10 personer på deltid. Dette innebærer at det er knyttet 18,2 årsverk til banken pr 31.12.2012. Rengjøringshjelp og vaktmester er engasjert på deltid og kommer i tillegg. Vår målsetting er at vi skal opprettholde et arbeidsmiljø som er i samsvar med lover og regler for helse, miljø og sikkerhet. Samarbeidet med de ansatte i forskjellige utvalg har vært godt, og arbeidsmiljøet må betegnes som meget bra. Banken har kollektiv pensjons- og ulykkesforsikring for de ansatte. Aldersgrensen er 67 år med mulighet for ansatte til å gå av med AFP fra 62 år. Ingen har til nå benyttet seg av denne ordningen. Legeundersøkelse gjennomføres rutinemessig og helse-tilstanden blant de ansatte er god. Sykefraværet var på 1,1 % mot 3,23 % året før.

Bankens sikkerhetsutstyr blir jevnlig testet og sikkerhetsrutinene gjennomgått. Det har ikke vært personskader eller materielle skader i løpet av året. Endrede rammebetingelser med blant annet nye og strengere kompetansekrav innenfor flere områder gjør det nødvendig å tilrettelegge for å styrke kompetansen i organisasjonen. Banken har tilsluttet seg den nasjonale ordningen for autorisering av finansielle rådgivere. 6 av bankens ansatte er autoriserte finansielle rådgivere. I tillegg er to ansatte autoriserte som forsikringsrådgivere.

► LIKESTILLING

Banken har som hovedmål å arbeide for full likestilling mellom kjønnene på alle plan. Det legges særskilt vekt på muligheter for etterutdanning og videre utvikling. I vårt høyeste organ, forstanderskapet, er kvinneandelen 45 %, i kontrollkomitéen 33 % og i styret 60 %. Av bankens 22 ansatte er 16 kvinner og 6 menn. Alle mennene har full stilling, mens flere av kvinnene arbeider deltid, noe som betyr at 32 % av totale årsverk er menn og 68 % kvinner.

► DET YTRE MILJØ

Bankens forurensing av det ytre miljø vil stort sett være av indirekte karakter blant annet ved kjøp og bruk av reiser, energi, papir og

andre forbruksgjenstander, samt ved oppvarming, kloakk, avfall og avfallshåndtering.

Banken er reautorisert som en Miljøfyrtårnbedrift i 2011. Styret anser at dette bidrar til minimal forurensing av det ytre miljø.

► EIERSTYRING

Som selvstendig, selveiende sparebank har vi ingen eiere som skal ha del i bankens overskudd. Etter at gaveutdelingen er gjennomført, legges overskuddet til bankens fond og virker til beste for lokalsamfunnet. Banken har et mål å være lokal, nær og personlig. Viktig for kundebehandlingen i banken er blant annet forutsetningen om imøtekommende og dyktige ansatte, god rådgivning og god etisk standard.

Sparebankens styringsstruktur følger av særskilte regler i sparebankloven. Dette innebærer andre styringsorganer enn for aksjeselskaper. Vårt verdigrunnlag og forretningsidé med lokal forankring og samfunnsansvar er tuftet på bestemmelser i sparebankloven og bankens vedtekter og betyr blant annet at eierstyringen utøves av forstanderskapet som er sammensatt dels av innskytervalgte (12), dels av kommunalt oppnevnte (4), dels av ansatte (4).

I 2010 ble det opprettet et revisjonsutvalg og det er styret i banken som har rolle som revisjonsutvalg. Banken har kontrollmekanismer som sikrer at dens beslutninger treffes uavhengig og i samsvar med en klar risikostrategi og kredittpolicy. Disse er nærmere omtalt i denne beretningen.

► FRENDE HOLDING AS

Lillesands Sparebank er inne på eiersiden i Frende Holding AS og samarbeider om Frende's produkter innenfor livs- og skadeforsikring. Gjennom selskapet kan vi selge de aller fleste forsikringsprodukter. Styret er godt fornøyd med utviklingen i forbindelse med salget av forsikringsprodukter.

► NORNE SECURITIES AS

Vi er også inne på eiersiden i verdipapirforetaket Norne Securities AS. Gjennom selskapet kan Lillesands Sparebank tilby aksjehandel til våre kunder.

► VERD BOLIGKREDITT AS

I samarbeid med andre banker er vi inne på eiersiden i boligkreditt-selskapet Verd Boligkreditt AS. Ved å stille særskilt sikrede boliglån som sikkerhet vil boligkredittselskapet oppnå gunstigere funding-betingelser.

► DSS-SAMARBEID

Samarbeidet med DSS-bankene (de samarbeidende sparebankene) er meget godt, og vi samarbeider innenfor flere områder, men hovedvekten er innenfor IT drift og innkjøp av systemer.

► UTSIKTENE FOR DET KOMMENDE ÅR

Det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til økonomien både nasjonalt og internasjonalt i 2013. Internasjonal uro og svakere vekstutsikter vil trolig også i 2013 bidra til høy arbeidsledighet ute i Europa.

Her hjemme er det ventet fortsatt lave renter, litt lavere lønns- og sysselsetningsvekst og like høy sparevilje. Det ser ut som den store kjøpefesten lar vente på seg.

Lillesand er i et vekstområde og sysselsettingen er høy. Men vi ser med bekymring på det store antallet boliger som er til salg til en høy pris samt at omløpshastigheten er lav.

Handelsstanden merker konkurransen fra Sørlandsparken og det er tøft for en del å drive når man må basere driften på god omsetning fra sommermånedene.

Styret har som målsetting at Lillesands Sparebank skal være en aktiv pådriver i vårt område og befeste posisjonen som Lillesands egen bank. Med vår soliditet og gode kapitaldekning står vi godt rustet til å møte de utfordringene som måtte oppstå i 2013.

Konkurransen innen finansnæringen er stor. I Lillesands Sparebank har vi budsjettet med en vekst også i 2013. Selv om vi tar høyde for noe økte tap, regner banken med at tapene i 2013 fortsatt vil ligge på et lavt nivå. Styret regner med at resultatet i 2013 vil være på omtrent samme nivå som i 2012. I et urolig økonomisk bilde må det likevel tas høyde for at våre vurderinger for 2013 i betydelig grad er usikre.

► TAKK

Styret takker alle ansatte for flott innsats og godt samarbeid i året som er gått. Likeså vil vi rette en hjertelig takk til våre kunder og øvrige samarbeidspartnere for deres oppslutning om banken i 2012.

Lillesand, 12. februar 2013
I styret for Lillesands Sparebank

Arne Henrik Lukashaugen
Leder

Torkil Sigurd Mogstad
Nestleder

Kirsten Engeset

Signe Ann Jørgensen

Ingeborg Dobbe
Ansattes representant

►► RESULTATREGNSKAP

01.01.12 - 31.12.12

	Note	2012	2011
1.2. Renter o.l. av utlån til kredittinstitusjoner		4.180.265	5.096.368
1.3. Renter o.l. av utlån til og fordringer på kunder		96.128.919	85.393.131
1.4. Renter o.l. av sertifik./obligasj./rentebærende verdipapirer		2.180.620	2.591.504
1. Renteinntekter og lignende inntekter	2	102.489.804	93.081.003
2.1. Renter o.l. på gjeld til kredittinstitusjoner		4.715.249	6.084.751
2.2. Renter o.l. på innskudd fra og gjeld til kunder		38.396.059	33.578.951
2.3. Renter o.l. på utstedte verdipapirer		16.846.001	14.179.581
2. Rentekostnader og lignende kostnader		59.957.309	53.843.283
I Netto rente- og provisjonsinntekter		42.532.494	39.237.720
3.1. Inntekter av aksjer/andre verdipapirer m/ variabel avkastning		546.382	726.078
3. Utbytte og andre innt. av vp. med variabel avkastning		546.382	726.078
4.1. Garantiprovisjon		460.164	455.042
4.2. Andre gebyrer og provisjonsinntekter		9.038.588	7.368.108
4. Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8	9.498.752	7.823.149
5.2. Andre gebyrer og provisjonskostnader		1.480.748	1.571.883
5. Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		1.480.748	1.571.883
6.1. Netto gev./tap påertif./oblig./andre rentebærende verdipapirer		441.210	-35.600
6.2. Netto gev./tap på aksjer/andre verdipap.		89.174	-621.431
6.3. Netto gev./tap på valuta og finansielle derivater		227.816	433.893
6. Netto verdiendring og gevinst/tap andre ren		758.200	-223.138
7.1. Driftsinntekter faste eiendommer		346.632	201.324
7.2. Andre driftsinntekter		12.474	294.499
7. Andre driftsinntekter		359.106	495.823
Sum andre inntekter		9.681.691	7.250.029
8.1.1. Lønn	12,13,14	9.817.373	9.507.644
8.1.2. Pensjoner	15	1.677.511	834.024
8.1.3. Sosiale kostnader		2.205.274	2.004.419
8.2. Administrasjonskostnader		9.732.466	8.197.488
8. Lønn og generelle administrasjonskostnader		23.432.624	20.543.575
9.1. Ordinære avskrivninger		1.903.995	1.034.610
9. Avskrivninger mv av varige driftsmidler og imm.	17	1.903.995	1.034.610
10.1. Driftskostnader faste eiendommer 463.019 1.292.076			
10.2. Andre driftskostnader	18	3.683.309	2.918.476
10. Andre driftskostnader		4.146.328	4.210.553
Sum driftskostnader		29.482.947	25.788.738
Resultat før tap		22.731.238	20.699.011
11.1. Tap på utlån		1.663.057	1.379.142
11. Tap på utlån, garantier mv	4	1.663.057	1.379.142
12.1. Nedskrivninger		22.364	176.870
12.2. Gevinst/tap			
12. Nedskr./reversering av nedskr. og gev./tap	6	22.364	176.870
Resultat etter tap		21.045.817	19.142.999
13. Skatt på ordinært resultat	19	6.815.265	6.206.123
II Resultat av ordinær drift etter skatt		14.230.552	12.936.876
III Resultat for regnskapsåret		14.230.552	12.936.876
Overført gavefond	20	1.500.000	1.200.000
Gaver	20	400.000	350.000
Overført til sparbankens fond		12.330.552	11.386.876
Sum disponeringer		14.230.552	12.936.876

►► BALANSE

PR. 31.12.12

► EIENDELER

	Note	2012	2011
1. Kontanter og fordringer på sentralbanker		75.343.844	99.917.475
3. Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		139.569.483	120.496.499
4.3. Kasse /drifts- og brukskreditter		235.612.159	202.295.674
4.4. Byggelån		31.673.603	21.089.082
4.5. Nedbetalingslån		2.054.434.362	1.858.095.156
4. Brutto utlån	4,16,21	2.321.720.125	2.081.479.912
4.7. - spesifiserte tapsavsetninger	4	-2.875.157	-2.163.778
4.8. - uspesifiserte tapsavsetninger	4	-10.900.000	-10.000.000
4. Utlån til og fordringer på kunder		2.307.944.967	2.069.316.134
6.1. Utstedt av det offentlige		0	5.004.500
6.2. Utstedt av andre		62.923.000	67.487.200
6. Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende papirer	6	62.923.000	72.491.700
7.1. Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		20.781.931	21.982.627
7. Aksjer, andeler og andre vp. med variabel avkastning	7	20.781.931	21.982.627
10.3. Andre immatrielle eiendeler		2.504.560	84.650
10. Immatrielle eiendeler	17	2.504.560	84.650
11.1. Maskiner, inventar og transportmidler		5.840.334	5.201.808
11.2. Bygninger og andre faste eiendommer		8.098.381	9.598.195
11. Varige driftsmidler	17	13.938.715	14.800.003
12. Andre eiendeler		7.340.375	9.537.117
13.1. Opptj. ikke mottatte inntekter	4	4.440.338	4.598.077
13.2. Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	15	4.975.754	4.707.342
13. Forsk. bet. ikke påløpte kostnader og opptj. ikke mottatt		9.416.092	9.305.419
Sum eiendeler	3	2.639.762.968	2.417.931.624

►► BALANSE

PR. 31.12.12

► GJELD OG EGENKAPITAL

	Note	2012	2011
14.1. Lån/innskudd fra kred.instit. u/avtalt løpetid		349.027	493.908
14.2. Lån/innskudd fra kred.instit. m/avtalt løpetid		139.982.000	154.968.000
14. Gjeld til kredittinstitusjoner	5	140.331.027	155.461.908
15.1. Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		935.877.174	885.770.185
15.2. Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		775.242.347	672.343.947
15. Innskudd fra og gjeld til kunder	5	1.711.119.521	1.558.114.132
16.3. Obligasjonsgjeld		469.677.729	399.661.495
16. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5	469.677.729	399.661.495
17. Annen gjeld	19	11.064.860	9.914.308
18. Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente		3.683.530	4.075.510
19.1. Pensjonsforpliktelser	15	166.586	297.922
19.2. Utsatt skatt	19	2.068.731	1.832.042
19. Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		2.235.317	2.129.964
Sum gjeld		2.338.111.984	2.129.357.316
22.2. Sparebankens fond		297.749.860	285.419.309
22.3. Gavefond		3.901.125	3.155.000
22. Opptjent egenkapital		301.650.985	288.574.309
Sum egenkapital	20	301.650.985	288.574.307
Sum gjeld og egenkapital	3	2.639.762.969	2.417.931.623
Poster utenom balansen		2012	2011
Betingede forpliktelser		53.706.571	49.783.000
Forpliktelser		132.242.887	108.123.000

Lillesand, 12. februar 2013
I styret for
Lillesands Sparebank

Anne Grethe Sund
Banksjef

Arne Henrik Lukashaugen
Leder

Torkil Sigurd Mogstad
Nestleder

Kirsten Engeset

Signe Ann Jørgensen

Ingeborg Dobbe
Ansattes representant

BANKENS ÅRSOPPGJØR ER UTARBEIDET I OVERENSSTEMMELSE MED REGNSKAPSLOV, FORSKRIFT OM ÅRSREGNSKAP FOR BANKER, ØVRIGE LOVER OG BESTEMMELSER FOR SPAREBANKER OG GOD REGNSKAPSSKIKK FOR ØVRIG. DET ER UNDER DEN ENKELTE NOTE REDEGJORT FOR DE BENYTTETE REGNSKAPSPRINSIPPER. ALLE TALL ER OPPGITT I 1000 KRONER SÅ SANT DET IKKE ER ANGITT NOE ANNET.

►► NOTEOPPLYSNINGER TIL REGNSKAP 2012

► NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Virkelig verdi

Når regnskapsposter vurderes til virkelig verdi, i motsetning til anskaffelseskost, benyttes observerte markedsverdier.

Finansielle instrumenter – klassifisering og verddivurdering

Bankens beholdning av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning klassifiseres som omløpsmidler eller anleggsmidler. Bankens markedsbasert obligasjoner i boligkreditselskaper er klassifisert som omløpsmidler mens resterende obligasjoner er klassifisert som anleggsmidler. Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning fordeles i utgangspunktet for hver av gruppene i handelsportefølje og øvrige omløpsmidler, samt anleggsmidler. Finansielle instrumenter som er omløpsmidler samt børsnoterte anleggsmidler bokføres til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi i tråd med god regnskapsskikk. Strategiske plasseringer klassifiseres som anleggsmidler, og er i regnskapet vurdert til anskaffelseskost og reguleres ikke for fortløpende kursendringer. I den grad verdifall ikke forventes å være forbigående vil disse verdipapirene likevel bli nedskrevet til virkelig verdi. Reverseringen av tidligere nedskrivninger skjer kun der grunnlaget for nedskrivninger ikke lenger er til stede.

Finansielle instrumenter - derivater

I den grad banken benytter finansielle derivater, er det i sikringsøyemed. Banken har inngått rentebytteavtale (renteswap), og denne behandles regnskapsmessig som verdisikring. Verdiendringer på sikringsinstrumentet regnskapsføres når sikringsinstrumentene realiseres. Sikringsobjektet balanseføres til nominell verdi da der er den verdien som reflekterer effekten av sikringen.

Verdsettelse av låneengasjementer mv.

Lån er verdsatt til pålydende når renter og avdrag betjenes etter avtalen og det ellers ikke er forhold som tilsier at engasjementet bør nedskrives.

Et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall dersom det foreligger objektive bevis på at en tapshendelse har inntruffet etter første gangs balanseføring av et utlån, og den tapshendelsen reduserer utlånets estimerte fremtidige kontantstrøm. Som objektive bevis på verdifall regnes vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, innvilget betalingsutsettelse eller endring i andre avtalevilkår som følge av betalingsproblemer hos debitor, eller at det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandlinger, annen finansiell restrukturering eller konkurs. Dersom det finnes objektive bevis på verdifall, beregnes tap på utlån som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente. Vurderingen av om det finnes objektive bevis for verdifall gjøres enkeltvis for alle utlån som anses som vesentlige, og det kan gjøres

for utlån som ikke anses som vesentlige. Tapsutsatte engasjementer samt misligholdte lån vurderes fortløpende, minimum en gang pr. kvartal.

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin på utlån innen 30 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket som avtalt innen 30 dager etter at rammekreditten ble overtrukket. Alle lån som er misligholdte, uansett størrelse, blir vurdert og fremkommer i note 4.

Objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall omfatter observerbare data som fører til en målbar nedgang i estimerte fremtidige kontantstrømmer fra utlånsgruppen, herunder negative endringer i betalingsstatus til debitorer i utlånsgruppen eller nasjonale eller lokale økonomiske forhold som samsvarer med mislighold i utlånsgruppen. Ved vurdering av nedskrivning på grupper, er bankens utlån delt inn i personkundemarked og bedriftsmarked med lav, moderat og normal (høyere) risiko. Som konstaterte tap regnes tap på et engasjement som er konstatert ved konkurs, stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom eller ved frivillig gjeldsordningsavtale.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, gebyrer og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekt eller påløper som kostnad. Etableringsgebyr er av en slik størrelse at de ikke overstiger kostnaden forbundet med etablering av lån/kreditt.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler oppført i regnskapet til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger. Ordinære avskrivninger er basert på anskaffelseskost og fordeles lineært utover forventet økonomisk levetid på objektet. Avskrivningene for året belaster årets driftskostnader og fremkommer på egen linje i resultatregnskapet.

Regnskapsmessig behandling av gjeld

Påløpne kostnader periodiseres i tråd med sammenstillingsprinsippet. For å fastsette pensjonsforpliktelser benyttes aktuar til beregningen.

Omregning av utenlandsk valuta

Utenlandsk valuta omregnes etter offisielle midtkurser pr. 31.12.

Pensjoner

Pensjonsforpliktelser behandles regnskapsmessig i henhold til NRS6 for pensjonskostnader. Banken har en kollektiv pensjonsforsikring for sine ansatte. Pensjonsforpliktelsene beregnes som den diskonterte verdi av fremtidige pensjonsytelser som anses påløpt på balansedagen, basert på at arbeidstakerne opparbeider sine pensjonsrettigheter jevnt over den yrkesaktive perioden. Pensjons-

midlene vurderes til virkelig verdi og føres netto mot pensjonsforpliktelsene i balansen.

Den enkelte pensjonsordning vurderes for seg, og ved overfinansiert ordning balanseføres denne som langsiktig fordring så fremt det vurderes som sannsynlig at overfinansieringen kan anvendes. Usikret pensjonsforpliktelse vises som langsiktig gjeld. Netto pensjonsmidler er ved eventuell likvidasjon ikke selskapets eiendom. Videre har banken usikrede pensjonsforpliktelser i form av medlemskap i AFP-ordning, samt tilleggspensjon til tidligere banksjef. Banken amortiserer avvik og estimat/planendringer i henhold til standardens utjevning metode. Estimaterendringer og avvik fordeles systematisk over gjennomsnittlig gjenværende opptjenings tid. Akkumulert virkning som overstiger ti prosent av den største verdien av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene resultatføres.

Skatt

Skattekostnaden i regnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 28 % av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skatte-reducerende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført i balansen. I skattekostnader i resultatregnskapet inngår også formueskatt.

► NOTE 3 FINANSIELL RISIKO

Likviditetsrisiko – restløpetid for hovedpostene i balansen.

	Inntil 1. mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	over 5 år	U/restløpetid	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker samt gjeldsbrev som kan refinansieres i sentralbanker	75.344						75.344
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	114.879				24.690		139.569
Utlån til og fordringer på kunder	279.174	15.636	84.155	346.199	1.596.556		2.321.720
Tapsavsetninger						-13.775	-13.775
Obligasjoner/sertifikater og andre rentebærende verdipapirer			15.051	39.989	7.883		62.923
Øvrige eiendeler med restløpetid	11.781				4.976		16.757
Eiendeler uten restløpetid						37.225	37.225
Sum eiendeler	481.178	15.636	99.206	386.188	1.634.105	23.450	2.639.763
Gjeld til kredittinstitusjoner	349		40.000	99.982			140.331
Innskudd fra og gjeld til kunder	1.660.708			50.411			1.711.119
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			49.970	419.708			469.678
Øvrig gjeld med restløpetid	6.050	554	7.787				14.391
Gjeld uten løpetid	358					2.235	2.593
Egenkapital						301.651	301.651
Sum gjeld og egenkapital	1.667.465	554	97.757	570.101	-	303.886	2.639.763
Nettosum alle poster	-1.186.287	15.082	1.449	-183.913	1.634.105	-280.436	0
Poster utenom balansen							
Garantiansvar				53.707			53.707
Bevilgede ikke disponerte lån og kreditter		132.243					132.243

Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrømpoppstilling settes opp etter den indirekte modellen og finnes i egen oppstilling i årsregnskapet. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som løpende renter knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt inn- og utbetalinger generert fra øvrige inntekter og omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten banken driver. Investerings aktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner med unntak av handelsporteføljen. I tillegg inngår kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler i denne delen av oppstillingen. Finansieringsaktiviteter inneholder kontantstrømmer fra endring av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer.

Prinsippendringer

Det er i regnskapet for 2012 ikke foretatt noen endringer i regnskapsprinsipper i forhold til i 2011.

► NOTE 2 FORDELING AV INNTEKTER PÅ GEOGRAFISKE OMRÅDER

Utlånene er fordelt med 69,5 % (68,1 % i 2011) til Lillesand kommune, 12,7 % (12,5 %) til våre nabokommuner og 17,8 % (19,3 %) til landet for øvrig. Garantier er fordelt med 66,4 % (63,5 %) i Lillesand kommune, 9,2 % (10,1 %) til våre nabokommuner og 24,3 % (26,4 %) til landet for øvrig. Vi anser ikke at det er vesentlig forskjell på risikoen i de forskjellige geografiske områdene.

**FRA LEIE TIL EIE?
DRØMMEN KAN BLI VIRKELIGHET!
SNAKK MED OSS OM DINE MULIGHETER.**

Restløpetiden for kassekreditt og byggelån er klassifisert under utlån til og fordringer på kunder inntil 1 mnd.

Hoveddelen av innskuddene har ikke bindingstid, men betraktes likevel som en stabil finansieringskilde. Styret har vedtatt retningslinjer for bankens likviditetsstyring som legger opp til en konservativ likviditetsstrategi for å unngå at det tas risiko som kan sette banken i en kritisk likviditetssituasjon.

Likviditetsrisiko kan defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.

Lillesands Sparebank legger opp til at man skal benytte likviditetsindikatorene som Finanstilsynet benytter, og at disse for oss skal ligge i området lav eller moderat risiko.

Modellen beregner hvor stor andel av illikvide eiendeler som er langsiktig finansiert, dvs. med gjenstående løpetidslengde over 1 år (likviditetsindikator 1). Indikator 2 er identisk bortsett fra at tidsperioden det fokuseres på er endret fra 1 år til 1 måned.

Banken har i 2012 hatt en tilfredsstillende likviditetssituasjon. For å sikre en god og stabil likviditet hadde vi ved utgangen av året 610,0 mill. kroner i innlån fra penge- og kredittmarkedet, hvilket er en økning på 55,0 mill. kroner fra samme tidspunkt i fjor.

Lillesands Sparebank har også en buffer i en kommittert trekkrettighet mot en større norsk bank på 75 mill. kroner.

Renterisiko – avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser på hovedpostene i balansen.

	Inntil 1. mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	over 5 år	U/ restløpetid	Sum
Konter og fordringer på sentralbanker	68.045					7.299	75.344
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	139.569						139.569
Utlån til og fordringer på kunder		2.225.444		68.726			2.321.720
Tapsavsetninger						-13.775	-13.775
Obligasjoner og sertifikater		62.923					62.923
Øvrige eiendelsposter						53.982	53.982
Sum eiendeler	207.614	2.288.367	0	82.501	0	61.281	2.639.763
Gjeld til kredittinstitusjoner	349	139.982					140.331
Innskudd fra og gjeld til kunder		1.660.708		50.411			1.711.119
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		469.678					469.678
Øvrig gjeld						16.983	16.983
Egenkapital						301.651	301.651
Sum gjeld og egenkapital	349	2.270.369	0	50.411	0	318.634	2.639.763
Nettosum alle poster	207.265	17.998	0	32.090	0	-257.353	0

Renterisiko i bankporteføljen defineres som tap som følge av ulik bindingstid knyttet til bankens innskudd- og utlånsportefølje.

Renterisikoen i bankporteføljen er knyttet til tap i forbindelse med ulik bindingstid i forbindelse med bankens innskudds- og utlånsportefølje. Banken har for tiden bare ubetydelige beløp i innskudd og utlån med bundet rente – alle øvrige utlån og innskudd er gitt med flytende rente.

Beholdningen av obligasjoner og sertifikater har en gjennomsnittlig durasjon på 0,13. Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på kr. 63.000,- ved årets slutt, som i liten grad avviker fra hva den

har utgjort gjennom året. Fastrentelånene har en restløpetid inntil 5 år.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for at bankens beholdning av og forpliktelser i andre valutaer skal medføre tap som følge av endringer i valutakurser.

Banken har ingen balanseposter i valuta. Banken har imidlertid stilt garanti for et beskjedent antall valutalån, men garantiene er stilt i norske kroner slik at vi ikke har valutarisiko. Valutabeholdningen i kassene omregnes til NOK etter offisielle midtkurser.

► **NOTE 4**
UTLÅN, GARANTIER OG TAP PÅ UTLÅN

Fordeling av brutto utlån og garantier på risikogrupper

Bankens utlån og garantier er inndelt i risikogrupper etter bestemte kriterier. Risikoklassifiseringen er en integrert del av saksbehandlingen i forbindelse med kredittgivning og rutinemessig oppfølging av de største engasjementene. Vi benytter Sparebanken Sør's scoringsmodell og klassifiseringssystem som har 11 risikoklasser, A – K, hvor A angir lavest risiko og K høyest. I oversikten her er risikoklassene A - D gruppert under betegnelsen lav risiko, E - H angir moderat risiko mens I, J og K kalles normal (høyere) risiko. I klasse K rubriseres de kunder hvor vi enten har foretatt individuell nedskrivning eller har måttet konstatere tap. I oversikten nedenfor legges disse i gruppen for normal (høyere) risiko. Lån og garantier til personkundemarkedet klassifiseres ut fra sikkerhet, gjeldsgrad og adferdsscore, mens for engasjementer med bedriftskundene legges det i tillegg til sikkerheten også inn en faktor med basis på siste års regnskap som belyser soliditet og evne til å betjene gjelden.

Banken vektlegger risiko ved prising av lån og garantier, jfr bankens prisliste. De lån som har lavest rente har normalt også tilsvarende lav risiko.

Risikogrupper	Brutto utlån		Garantier		Individuelle nedskrivninger Utlån + garantier		Potensiell eksponering v/ubenyttede trekkfaciliteter	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Privat, lav risiko	1.533.547	1.352.290	5.722	6.240	0	0	78.187	56.797
Næring, lav risiko	268.456	292.131	39.458	35.612	0	0	28.626	35.632
Sum lav risiko	1.802.003	1.644.421	45.180	41.852	0	0	106.813	92.429
Privat, moderat risiko	271.207	279.590	125	183	0	0	5.779	2.471
Næring moderat risiko	208.873	111.439	4.719	4.146	0	0	12.566	9.473
Sum moderat risiko	480.080	391.029	4.844	4.329	0	0	18.345	11.944
Privat, normal risiko	22.434	12.386	18	0	164	653	3.260	2.762
Næring normal risiko	17.203	33.644	3.665	3.602	2.711	1.511	3.825	988
Sum normal (høyere) risiko	39.637	46.030	3.683	3.602	2.875	2.164	7.085	3.750
Sum	2.321.720	2.081.480	53.707	49.783	2.875	2.164	132.243	108.123

Gruppenedskrivninger på utlån er foretatt på gruppen for næringslån med moderat og normal (høyere) risiko, med kr 0,9 mill, denne økningen har vi tatt i 2012 som følge av vedvarende høy risiko som følge av tidens fortsatte uro i finansmarkedene, vi antar at dette vedvarer også utover i 2013.

94,9 % av utlånene er gitt til kundegrupper som er klassifisert med lav og moderat risiko, mens 5,1 % er definert med normal (høyere) risiko. Denne fordelingen er på linje med tidligere år.

Tapsnivået har vært lavt i flere år og vi ser ingen vesentlig endring i

porteføljen pr. 31.12.2012. Men på grunn av de siste års uro i finansmarkedene, har vi også i år nedskrevet beløp pr. 31.12.2012. Andelen av brutto misligholdte lån og kreditter er fortsatt meget lav og ligger på 0,34 % av brutto utlån.

Basert på våre erfaringer hittil, på risikoklassifiseringssystemet og sammensetningen av låneporteføljen, forventer vi at nivået på fremtidige årlige tap totalt ikke vil overstige 0,30 % av brutto utlån, sett over en treårsperiode. Fremtidige tap vurderes hovedsakelig å inntreffe i gruppen normal (høyere) risiko, som også er den gruppen som gir høyest renteinntekter.

Brutto utlån og garantier spesifisert på viktige næringer og personkundemarkedet

	Brutto utlån		Garantier		Pot. eksponering v/trekk-fasiliteter	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Personkunder	1.827.188	1.644.266	5.865	6.392	87.226	62.030
Primærnæring	42.431	32.300	75	75	4.735	3.428
Bygg/anlegg	150.239	120.872	16.693	15.769	15.971	15.268
Varehandel/restaurantdrift	35.211	32.416	2.277	1.415	5.915	4.420
Transp, post og telekom	23.292	29.051	16.160	16.307	0	5.299
Eiendomsdrift	130.655	97.382	10.214	7.205	11.726	4.682
Tjenesteytende virksomhet	112.704	125.193	2.423	2.620	8.576	12.996
Sum	2.321.720	2.081.480	53.707	49.783	132.243	108.123

	Misligholdte engasjementer		Øvrige tapsutsatte engasjementer		Individuelle nedskrivninger Utlån + garantier	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Personkunder	1.464	7.665	198	0	164	653
Primærnæring	0	0	0	0	0	0
Bygg/anlegg	0	633	0	0	0	0
Varehandel/restaurantdrift	0	0	0	781	0	0
Transp, post og telekom	0	0	0	0	0	0
Eiendomsdrift	6.265	6.264	0	0	1.000	1.011
Tjenesteytende virksomhet	0	0	2.971	0	1.711	500
Sum	7.729	14.562	3.169	781	2.875	2.164

Misligholdte lån

	2012	2011	2010
Brutto misligholdte lån	7.729	14.562	10.328
-individuelle nedskrivninger	1.084	1.083	975
Netto misligholdte lån	6.645	13.478	9.353

Øvrige tapsutsatte lån

	2012	2011	2010
Totalt øvrige tapsutsatte lån	3.169	871	1.324
-individuelle nedskrivninger	880	580	500
Netto øvrige tapsutsatte lån	2.289	291	824

Et engasjement blir ansett som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin på utlån innen 30 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket som avtalt innen 30 dager etter overtrekket.

Endring i individuelle og gruppenedskrivninger

Individuelle nedskrivninger	Utlån		Garantier	
	2012	2011	2012	2011
Individuelle nedskrivninger 01.01	2.164	1.475	0	0
- Periodens tap, hvor det tidligere er foretatt nedskrivninger	0	0	0	0
+ Økte nedskrivninger i perioden	0	0	0	0
+ Nye nedskrivninger i perioden	754	732	0	0
- Tilbakeføring individuelle nedskrivning i perioden	-43	43	0	0
Individuelle nedskrivninger 31.12.	2.875	2.164	0	0

Nedskrivning på gruppe av utlån	Utlån		Garantier	
	2012	2011	2012	2011
Nedskrivning på grupper utlån 01.01	10.000	9.500	0	0
+/-Periodens gruppenedskrivning	900	500	0	0
			0	0
Nedskrivning på grupper av utlån 31.12	10.900	10.000	0	0

Årets tapskostnader	Tap på utlån	Tap på garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	600	0
+ Periodens endring i amortiseringseffekt ny nedskr.	119	0
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	900	0
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år er gjort individuelle nedskrivninger for	0	0
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger for	44	0
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	0	0
Periodens tapskostnad	1.663	0

Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko

Eksponering ¹⁾	2012	2011
Bokført verdi lån før tapsnedskrivning	2.321.720	2.081.480
Bokført verdi garantier før tapsnedskr.	53.706	49.783
Ikke optrukne kredittrammer	132.243	121.487
Maksimal eksponering	2.509.681	2.254.761

¹⁾ Det er ikke tatt hensyn til foretatte tapsnedskrivninger ved beregningen.

Banken har i tillegg overført lån og kreditter til Verd Boligkreditt for 166,8 mill kr pr 31.12.2012. Lillesands Sparebank er ikke eksponert for kredittrisiko på disse lån og kreditter.

Resultatførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivning for tap

Eksposering ¹⁾	2012	2011
Resultatførte renter	1	0

Forfalte utlån uten nedskrivninger

Forfalt/overtrukket i antall dager	2012	2011
Forfalte engasjement 1-3 mnd.	91.641	1.796.673
Forfalte engasjement 3-6 mnd.	1.353.898	2.084.876
Forfalte engasjement 6-12 mnd.	1.642	1.647.781
Forfalte engasjement over 12 mnd.	42.852	525.951
Sum forfalte engasjement	1.490.033	4.438.275

Geografisk fordeling av utlån og garantier:

Individuelle nedskrivninger	Utlån			Garantier		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Lillesand	1.613.596	1.418.051	1.389.243	35.687	31.611	33.672
Nabokommuner	294.858	260.748	217.192	4.945	5.053	8.997
Landet forøvrig	413.266	402.681	350.247	13.075	13.120	14.176
Sum	2.321.720	2.081.480	1.956.682	53.707	49.783	56.845

Lån med endringsavtale

Med dette menes lån der renten er redusert som følge av betalingsvansker. Bankens portefølje av slike lån er av uvesentlig betydning. Det er derfor heller ikke foretatt neddiskontering til nåverdi for slike lån.

Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjon. Sikkerheter kan være i form av fysisk sikkerhet, garantier, kontantdepot eller avtale om motregning osv. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, eksempelvis bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivning. Det tas videre hensyn til forhold som kan påvirke sikkerhetens verdi, for eksempel konsesjonsbetingelser eller servitutter.

Bokført virkelig verdi av utlån til kunder

Markedspriser benyttes ved prising av utlån til kredittinstitusjoner og kunder. Banken har et ubetydelig utlånsbeløp med fast rente i sin portefølje. Virkelig verdi av utlån tilsvarer derfor porteføljens bokførte verdi. Verdien av nedskrevne engasjementer fastsettes ved neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer.

Kredittforeningen for Sparebanker (KFS)

Lillesands Sparebank har et medlemsinnskudd i KFS på kr. 5.400.000,-

► **NOTE 5**
GJELD

Gjeld til kredittinstitusjoner

Gjeld til kredittinstitusjoner består i hovedsak av flere innlån med fast rente og løpetid fra 3 til 7 år. Det er ikke stilt sikkerhet for gjelden. Gjennomsnittlig vektet rente gjennom året har vært 3,71 %.

Innskudd fra og gjeld til kunder	Gjennomsnittlig rentesats	Saldo 31.12.12
Innskudd fra og gjeld til kunder u/avtalt løpetid	1,70 %	935.877
Innskudd fra og gjeld til kunder m/avtalt løpetid	3,39 %	775.242

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Lån	Gjennomsnittsrente	Gjeld pr. 31.12.12	Forfall	Måned/år
Obligasjonslån	3,71 %	470.0 mill	50.0 mill	06.2013
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		470.0 mill	100.0 mill	01.2014
			100.0 mill	08.2014
			40.0 mill	02.2015
			70.0 mill	05.2015
			50.0 mill	06.2016
			60.0 mill	11.2017

Det er ikke stilt sikkerhet for gjelden. Banken har ingen egne obligasjoner. Gjennomsnittlig rente er beregnet ut fra effektiv rente til enhver tid på verdipapirene.

Skyldig skatt

I posten annen gjeld utgjør avsetning til skattetrekk pr. 31.12.2012 kr. 650.338,-. Banken har ikke stilt ekstern sikkerhet eller opprettet ekstern bankkonto for skattetrekket.

► **NOTE 6**
OBLIGASJONER, SERTIFIKATER OG ANDRE RENTEBÆRENDE
VERDIPAPIRER

Spesifikasjon etter grupper	Balanseført verdi	Virkelig verdi (1)	Andel børsnoterte	Anskaff. kost.
Anleggsmidler	37.801	37.801	100%	38.106
Omløpsmidler	25.122	25.122	100%	24.977
Sum omløpsmidler og anleggsmidler	62.923	62.923		63.083
Beholdning etter debitorkategori		Gjeld pr. 31.12.12		
Private aksjeselskap risikovekt 20	4.996			
Statlig eide aksjeselskap risikovekt 20	9.872			
Kommuner og finansforetak risikovekt 20	48.055			
Sum balanseført	62.923			

Virkelig verdi er opplyst der slik verdi kan fastsettes. Vektet gjennomsnittlig rente gjennom året utgjør 3,20 %.

Beholdningsendring gjennom året av verdipapirer som er anleggs- og omløpsmiddel:

Inngående balanse 01.01.	72.492
Tilgang i året	24.950
Avgang i året	-35.174
Endring i periodisering over/underkurs	-655
Utgående balanse 31.12.	62.923

**► NOTE 7
AKSJER, ANDELER OG ANDRE VERDIPAPIRER MED VARIABEL
AVKASTNING**

Spesifikasjon etter grupper	Balanseført verdi	Virkelig verdi (1)	Andel børsnoterte	Anskaff. kost.
Anleggsmidler	20.782	24.770	20.0	20.844
Sum omløpsmidler og anleggsmidler	20.782	24.770	20.0	20.844

Beholdningsendring gjennom året av verdipapirer om er anleggsmidler

Inngående balanse 01.01.	21.983
Tilgang i året	1.052
Nedskrivning i året	-62
Avgang i året	-2.191
Utgående balanse	20.782

Spesifikasjon etter selskap	Balanseført verdi	Virkelig verdi (1)	% eierandel	Antall aksjer
Aksjer				
DnB ASA	1.070	4.402	0.02%	62.000
Avigo A/S	140	140	0.02%	140
Eiendomskreditt AS	2.198	2.240	0.73%	21.539
Frende Holding	5.576	5.576	0.66%	44.757
Norne Securities	450	450	1.20%	1.374.465
Nordito A/S	58	58	0.01%	9.353
Visa Norge	219	219	0.00%	511
Verd Boligkreditt	4.529	4.713	0.00%	4.529
Nets Holding	3.348	3.348	0.04%	77.254
Diverse aksjer	37	37		
Sum aksjer	17.625	21.183		
Egenkapitalbevis				
Sparebanken Pluss	1.300	1.180	0.80%	10.000
Sparebanken Nord Norge	730	923	0.06%	33.274
Sparebanken Midt Norge	497	880	0.04%	25.068
Hol Sparebank	156	129	0.48%	1.900
Kredittforeningen for Sparebanker	474	474	0.57%	460
Sum egenkapitalbevis	3.157	3.586		
Sum aksjer, egenkapitalbevis	20.782	24.769		

1) Virkelig verdi er opplyst der slik verdi kan fastsettes.

► NOTE 8 PROVISJONER OG GEBYRER

	2012	2011
Kredittformidling	754	706
Verdipapiromsetning/forvaltning	91	108
Betalingsformidling	5.314	5.079
Forsikringsformidling	2.652	1.327
Annen virksomhet	689	604
Sum	9.499	7.823

► NOTE 9 FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSTJENESTER

Banken forvalter etableringslån for Lillesand kommune for i alt 49,5 mill. kroner fordelt på 149 låntakere. Dette er midler som kommunen låner i Husbanken for videre utlån. Bankens oppgave er regulert i egen avtale og innebærer ingen kredittrisiko for banken.

► NOTE 10 BETINGET UTFALL

Arten og omfanget av betingede forpliktelser refererer seg til pensjon. Det henvises til note 15.

► **NOTE 11**
POSTER UTENOM BALANSEN

Fordeling av garantiansvar	2012	2011	2010
Betalingsgarantier	27.997	27.926	32.051
Kontraktsgarantier	22.349	18.941	22.232
Garantier for skatter	250	250	250
Annet garantiansvar	3.111	2.666	2.312
Samlet garantiansvar	53.707	49.783	56.845
Forpliktelser			
Bevilgede ikke disponerte lån og kreditter	132.243	108.123	91.129
Sum forpliktelser utenom balansen	185.950	157.906	147.974

► **NOTE 12**
ANTALL ANSATTE

Gjennomsnittlig antall ansatte har i løpet av regnskapsåret vært 18,2 årsverk, dvs. en liten nedgang fra året før da tallet var 18,6 årsverk.

► **NOTE 13**
YTELSER TIL LEDENDE PERSONER MV

	Pensjon	Lønn	Sum
Lønn og annen godtgjørelse til banksjef	150	869	1.019
Lønn til kontorsjef	80	618	698
Godtgjørelse til styrets medlemmer		234	234
Herav til styrets leder		60	60
Godtgjørelse til kontrollkomitéens medlemmer		45	45
Herav til kontrollkomitéens leder		16	16
Godtgjørelse til forstanderskapets medlemmer		32	32
Herav til forstanderskapets leder		8	8

Bonusavtaler inngår ikke som en del av bankens lønnspolitikk med noen av de ansatte, men styret foretar årlig en vurdering om eventuell bonusutbetaling. Det er ingen avtaler som gir daglig leder, ledende ansatte eller noen av styrets medlemmer særskilte vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet/vervet.

Revisjon

Godtgjørelse til bankens revisor	2012	2011
Lovpålagt revisjon inkludert regnskapsteknisk bistand	337.500	357.909
Andre attestasjonstjenester	45.500	33.750
Skatterådgivning, inkl. teknisk bistand med ligningspapirer	32.375	35.125
Andre tjenester utenfor revisjon	6.200	108.500
Kostnadsført godtgjørelse til revisor (inkl. mva)	421.575	535.284

► **NOTE 14**
RENTESUBSIDIERING AV LÅN TIL ANSATTE

Periodens kostnader knyttet til rentesubsidiering av lån til ansatte utgjør kr. 46 641,-.

► **NOTE 15**
PENSJONSKOSTNADER OG PENSJONSFORPLIKTELSER

Fondsbaserte forpliktelser

Banken har pensjonsforsikring i Storebrand som forvalter pensjonsmidlene innenfor de generelle retningslinjer som gjelder for forsikringsselskaper. Hovedbetingelser er 30 års opptjening og ca. 67 % av lønn ved fratredelse. Pensjonsalder er 67 år. 22 aktive og 4 pensjonister er tilknyttet pensjonsordningen.

Ikke fondsbaserte forpliktelser

Partene i arbeidslivet har inngått avtale om ny AFP-ordning. Det er kommet en uttalelse om måling og regnskapsmessig behandling

av ny AFP (avtalefeste pensjon). Det foreligger imidlertid ikke tilstrekkelig informasjon til å beregne forpliktelsen i balansen pr. 31.12.12. Årets innbetaling til AFPordningen er kr. 136 393,-.

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene og ved måling av påløpne forpliktelser, benyttes estimerte verdier. Disse estimatene korrigeres hvert år i samsvar med oppgave over pensjonsmidlenes flytteverdi og aktuarberegninger av forpliktelsesens størrelse. Følgende forutsetning er lagt til grunn for beregningen:

	2012	2011
Avkastning på pensjonsmidler	3,60%	4,80%
Diskonteringsrente	4,20%	3,90%
Årlig lønnsvekst	3,25%	4,00%
Årlig G-regulering	3,00%	3,75%
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	1,60%	1,60%
Arbeidsgiveravgift	14,10%	14,10%
Uttakstilbøyelighet	30,00%	30,00%

	2012			2011		
	Fondsbaserte	Ikke fondsbaserte	Sum	Fondsbaserte	Ikke fondsbaserte	Sum
Pensjonskostnad						
Årets pensjonsopptjening	1.054	0	1.054	813	0	813
+ rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	805	0	805	671	0	671
- Forventet avkastning på pensjonsmidler	-822	0	-822	-734	0	734
+ resultatførte estimatavik	526	63	589	410	-397	13
Resultatført nettoforpliktelse ved avkorting		0	0		0	0
Netto Pensjonskostnad	1.562	63	1.625	1.160	-397	763
+ Administrasjonskostnader	203	0	203	180	0	180
Pensjonskostnad inklusiv arb.g.avgift	1.765	63	1.828	1.340	-397	943
Pensjonsforpliktelse	19.710	167		20.799	197	
- pensjonsmidler	-17.776	0		-16.590	0	
Netto pensjonsforpliktelse	1.934	167		4.209	0	
- Ikke resultatførte estimatavik	-6.910	0		-8.916	0	
Pensjonsforpliktelse (overfinansiert)	-4.976	167		-4.707	197	

Avviket mellom resultatført pensjonskostnad og pensjonskostnaden i noten skyldes at arbeidsgiveravgift av innbetalingene til den sikrede ordningen er ført som arbeidsgiveravgift i regnskapet, samt innbetalinger til AFP-ordningen.

Fremtidig bruk av den regnskapsførte overfinansiering på den kollektive ordning er sannsynliggjort gjennom sammenligning mot total pensjonsforpliktelse. Banken er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Bankens pensjonsordning tilfredsstiller kravene i denne lov.

► **NOTE 16**
LÅN OG SIKKERHETSSTILLELSE TIL LEDENDE PERSONER

	2012		2011		2010	
(I 1.000 kroner)	Lån	Garantier	Lån	Garantier	Lån	Garantier
Til banksjef	1.923	0	1.971	0	3.723	0
Til kontorsjef	1.561	0	1.497	0	1.450	0
Til øvrige ansatte	17.996	0	20.216	0	14.854	0
Til styrets leder	0	0	0	0	0	0
Sum styrets medlemmer	5.568	0	5.860	0	4.899	0
Til medlemmer av forstanderskapet	24.469	0	19.536	0	19.618	0
Herav forstanderskapets leder	870	0	922	0	974	0
Til medlemmer av kontrollkomitéen	3.628	0	3.764	0	3.894	0
Herav til kontrollkomitéens leder	0	0	0	0	0	0

Vilkår for lån og garantier er ikke opplyst, idet disse er gitt på standard vilkår, eller generelle vilkår som benyttes for ansatte.

Varige driftsmidler	Maskiner, inv., transp. mm.	Tekniske installasjoner	Immatrille eiendeler	Bygninger o a fast eiendom	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	12.419	0	85	11.479	23.983
Reklassifisert anskaffelse 01.01		1.859		-1.859	-
Tilgang	133	-	2.888	442	3.463
Avgang	-	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.	12.552	1.859	2.972	10.062	27.445
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	8.384	186	468	1.964	11.002
Bokført verdi 31.12.	4.167	1.673	2.505	8.098	16.443
Avskrivningstid	3-5 år	10 år	3-5 år	50-100 år	
Årets avskrivning	1.167	186	468	83	1.904

Avskrivningen er basert på avskrivning etter lineært prinsipp. Varige driftsmidler som er fullt avskrevet og ikke lenger er i bruk, er tatt ut av oppstillingen over. Bokført verdi av bankbygget som ligger i Lillesand kommune utgjør kr. 3 823 435,-. Bygget har et areal på 340 kvm. og 100 % utnyttet til egen virksomhet. Banken eier også Strandgt.11, bokført verdi kr. 2 970 392,- og leies ut. Videre eier banken eiendommen Fosselia 7, bokført med kr. 391 500,-, og eiendommen leies ut. Banken eier også en leilighet på Hovden, bokført med kr. 898 500,-, som benyttes som ferieleilighet for de ansatte.

► **NOTE 18**
ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Spesifikasjon av andre driftskostnader	2012	2011
Vedlikehold/anskaffelse av maskiner, inventar mv.	129	131
Honorar ekstern revisor (Jfr note 13)	420	535
Avgifter og kontingenter	1.110	772
Kjøpte tjenester	1.493	1.318
Andre tap	532	162
Sum	3.683	2.918

Honorar til ekstren revisor er inkl. merverdiavgift.

► **NOTE 19**
SKATTEKOSTNAD OG UTSATT SKATT

19 a) Skattekostnaden består av beregnet betalbar skatt og endring i utsatt skatt

	2012	2011
Resultat før skattekostnad	21.046	19.143
Endring i midlertidige forskjeller	-191	-1.036
Inntekter av aksjer, andeler, utbytter mv.	-544	-726
Andre ikke fradragsberettigede kostnader eller ikke sk.pl inntekt	-57	849
Skattepliktig inntekt for 2012	20.254	18.230
Betalbar skatt er beregnet som følger		
Inntektsskatt 28 %	5.671	5.104
Formuesskatt	908	861
Sum betalbar skatt	6.579	5.965
For mye avsatt betalbar skatt tidligere	0	0
Endring i utsatt skatt (se note 19b)	-236	-241
Årets skattekostnad	6.815	6.206
Årets inntektsskatt (eks. formuesskatt)	5.907	5.345

19 b) Utsatt skatt og utsatt skattefordel i balansen
Utsatt skatt er beregnet som følger

Positive (skatteøkende) midlertidige forskjeller	31.12.2012	31.12.2011
Driftsmidler	2.322	2.491
Gevinstkonto (skattemessig)	94	118
Overfinansiert pensjonsforpliktelse	4.976	4.707
Over/underkurs obligasjonsgjeld	323	339
Sum positive forskjeller	7.714	7.655
Negative (skattereduserende) midlertidige forskjeller		
Nedskrivning av obligasjoner	159	814
Sum negative forskjeller som kan utlignes	159	814
Grunnlag for utsatt skatt	7.555	6.841
Utsatt skatt (28 % av grunnlag)	2.115	1.915
Negative (skattereduserende) forskjeller som ikke kan utlignes		
Pensjonsforpliktelse	167	298
Grunnlag for utsatt skattefordel	167	298
Utsatt skattefordel (28 % av grunnlag)	47	83
Netto grunnlag for beregning utsatt skatt	7.388	6.543
Netto balanseført utsatt skatt (28 %)	2.068	1.832

► **NOTE 20**
ENDRINGER I EGENKAPITALEN

	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010
Sparebankens fond 01.01	285.418	274.032	256.703
Årets overføring av resultat til fond	12.331	11.387	17.329
Overføring til fond	0	0	0
Sparebankens fond 31.12	297.749	285.419	274.032
Ny saldo 01.01.	297.749	285.419	274.032
Gavefond 01.01.	3.155	3.650	3.200
Belastet fondet	-754	-1.695	-750
Tilført fra gavekonto			
Årets overføring til fondet	1.500	1.200	1.200
Gavefond 31.12	3.901	3.155	3.650

► **NOTE 21**
KAPITALDEKNING

Kjernekapital	2012	2011
Sum Egenkapital 01.01	285.419	274.032
Årets overføring til fond	12.331	11.387
Saldo 31.12.	297.750	285.419
Gavefond	3.901	3.155
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	1.529	3.720
Overfinansiering pensjonsforpliktelser	4.976	4.707
Immaterielle eiendeler	2.505	84
Netto ansvarlig kapital	292.641	280.149
Beregningsgrunnlag		
Lokale og regionale myndigheter	0	0
Institusjoner	51.813	45.938
Foretak	137.063	157.200
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	899.625	787.625
Forfalte engasjementer	6.500	8.263
Obligasjoner med fortrinnsrett	2.500	1.000
Andre Verdipapirfond	0	0
Øvrige engasjementer	57.713	68.313
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.155.213	1.068.338
Pluss Operasjonell risiko	91.250	87.375
Minus Ansvarlig kapital i andre finasn	-1.529	-3.725
Minus Nedskrivning på grupper av utlån	-10.900	-10.000
Totalt beregningsgrunnlag	1.234.034	1.141.988
Ansvarlig kapital i prosent	23.71%	24.53%

Kontantstrømoppstilling 2012

Eksponering ¹⁾	2012	2011	2010
Resultat før skattekostnad	21.045.817	19.142.999	25.959.969
Periodens betalte skatt	-5.974.622	-6.873.856	-6.701.935
Tap(+)/gevinst(-) ved salg av driftsmidler	-	-	-
Ordinære avskrivninger	1.903.995	1.034.610	905.681
Nedskrivning verdipapirer	22.364	798.301	-3.466.298
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	-399.748	-684.817	-2.480.813
Årets Endring tapsavsetning	1.611.379	1.188.846	1.386.197
Gaver og/eller overført gavefond	-1.153.875	-2.045.000	-1.100.000
Endring i annen gjeld og påløpne kostnader	154.619	1.061.683	193.242
Endring i andre eiendeler og opptjente inntekter	2.354.481	-4.319.689	1.648.808
Endring i utlån til kunder før spes og uspes tapsavsetn	-240.240.213	-124.797.978	-33.720.432
Endring innskudd fra og gjeld til kunder	153.005.389	67.653.657	49.408.930
Endring i gjeld til kredittinstitusjoner	-15.130.881	-62.982.537	-25.003.412
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-82.801.294	110.823.781	7.029.938
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	-3.462.618	-4.272.035	-868.232
Endring langsiktige verdipapirer	10.747.032	-8.146.712	21.691.158
B Netto likviditetsendring fra investeringsaktiviteter	7.284.414	-12.418.747	20.822.926
Endring gjeld stiftet ved utstedelse verdipapirer	70.016.234	70.214.759	50.323.240
C Netto likviditetsendring fra finansieringsaktiviteter	70.016.234	70.214.759	50.323.240
A+B+C Sum endring likvider	-5.500.647	-53.027.769	78.175.743
Likviditetsbeholdning 01.01.	220.413.974	273.441.743	195.266.000
Likviditetsbeholdning pr 31.12	214.913.327	220.413.974	273.441.743

►► UTVIKLING 1970-2012 - NØKKELTALL I 1000 KRONER

Pr. 31.12	Drifts- overskudd	Innskudd	Utlån netto	I kasser og andre banker	Verdipapirer	Forvaltning og kapital	Fonds	Fonds i % av forvaltning
1970	171	27.191	20.258	3.231	6.305	29.648	1.263	4,3
1975	257	44.398	32.329	4.987	11.048	47.894	1.559	3,3
1980	1.312	87.124	56.893	2.272	37.898	96.417	4.293	4,5
1985	3.628	174.064	128.597	17.098	49.659	194.905	12.593	6,6
1990	9.334	293.989	267.193	28.237	40.835	327.943	28.529	8,7
1995	11.577	455.556	426.325	40.459	66.738	542.565	78.762	14,5
2000	20.447	645.190	713.876	12.402	39.516	782.688	126.743	16,2
2001	16.662	770.703	792.526	63.505	45.193	918.938	138.248	15,0
2002	19.118	875.620	924.606	43.243	50.972	1.037.317	149.370	14,4
2003	17.543	875.364	1.055.919	43.110	59.376	1.175.506	161.414	13,7
2004	18.771	900.104	1.109.315	101.541	64.836	1.293.838	174.211	13,5
2005	23.317	989.775	1.233.176	92.278	75.178	1.420.048	190.327	13,4
2006	22.466	1.126.901	1.412.652	145.768	79.122	1.660.103	211.250	12,7
2007	25.507	1.236.871	1.585.499	172.871	83.679	1.865.878	228.419	12,2
2008	23.643	1.361.008	1.761.173	225.607	78.470	2.093.013	243.836	11,6
2009	23.226	1.441.051	1.913.373	195.265	105.350	2.241.429	259.903	11,6
2010	25.960	1.490.460	1.945.707	273.442	87.126	2.332.280	277.682	11,9
2011	19.143	1.558.114	2.069.316	220.413	94.475	2.417.931	288.574	11,9
2012	21.046	1.711.120	2.307.945	214.913	83.705	2.639.763	301.651	11,4

►► REVISORS BERETNING TIL FORSTANDERSKAPET I LILLESANDS SPAREBANK

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Lillesands Sparebank, som viser et overskudd på kr. 14.230.552. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for regnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, hverken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effekten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsrstimatene utarbeidet av ledelsen er rimelig, samt en vurdering av den samlede presentasjonen vår av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Lillesands Sparebank på 31. desember 2012, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapet som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

►► UTTALELSE OM ØVRIGE FORHOLD

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger har vi funnet nødvendig i henhold til internasjonalstandard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisjonskontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Kristiansand 12. februar 2013
PricewaterhouseCoopers AS

Kai Arne Halvorsen, Statsautorisert revisor

**HVA SPARER DU TIL?
VI PASSER PÅ PENGENE DINE!
SNAKK MED VÅRE RÅDGIVERE.**

►► DISSE STYRER BANKEN

Styret

Arne H. Lukashaugen *Leder*
Torkil S. Mogstad *Nestleder*
Kirsten Engeset
Signe Ann Jørgensen
Ingeborg Dobbe *Ansattes rep.*

Varamedlemmer

Brit Lauvrak Andersen
Knut Harald Kvifte
Trine Aase Tveit
Karin Hagen *Ansattes rep.*

Kontrollkomitéen

Johannes M. Vallesverd
Steinar Sandberg
Inger Vollstad

Varamedlemmer

Björg Håkedal
Anders From

►► FORSTANDERSKAPET

Innskytervalgte forstandere

Steinar Sandberg
Sverre Tønnessen
Kari Berntsen
Olav Otto Skalle
Wenche Østby
Björg Håkedal
Reidun Åsbø Salvesen
Petter Aabye
Anders From
Kirsten Vennesland *Nestleder*
Odd Nordvoll
Ragnhild H. Thomassen

Varamedlemmer

Bente Sophie Ribe Lauritzen
Mona S. Haldorsen
Ove Cornelius Olsen
Linda Gregersen
Espen Sjølund
Bjørn Mariussen

Kommunevalgte forstandere

Finn Bergkirk
Ragnar Langfeldt *Leder*
Ingebjørg Ribe Rudihagen
Marie Vallesverd Dannevig

Varamedlemmer

Heidi Mæsel Oftedahl
Halvor Rismyhr
Bjørn Hagen
Bente Ekra Grimenæs

Ansattes representanter

Marianne B. Denstad
Anne Britt Nordal
Gudrun Birkeland
Anne Lise Eriksen

Varamedlemmer

Ellen Endresen
Wigdis Johannessen
Victor Olsen
Anne Brit Gundersen

►► BERETNING

FRA KONTROLLKOMITÉEN 2012

Kontrollkomitéen har ført tilsyn med at bankens virksomhet er drevet i samsvar med sparebanklovens bestemmelser, bankens vedtekter, forstanderskapets vedtekter og andre bestemmelser som banken har plikt til å rette seg etter.

Komitéen har gjennomgått styrets protokoller, og for øvrig foretatt de undersøkelser som sparebanklovens og kontrollkomitéens instruks bestemmer.

Kontrollkomitéen har gjennomgått styrets årsberetning, resultatregnskap og balansen, uten at dette gir foranledning til noen bemerkninger.

Kontrollkomitéen vil anbefale at resultatregnskapet og balansen fastsettes som bankens regnskap for 2012.

Lillesand 14. februar 2013

Johannes M. Vallesverd

Björg Håkedal

